Gemeente Utrecht

2022

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

10e vergadering - 9 juni 2022

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 9 juni 2022 te 19.30 uur.

Voorzitter: mevrouw Dijksma, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: Assen, Al-Saqaff, Bakker, Bode, Bos, Bosch, Chirino, Dada-Anthonij, Dekkers, Deldjou Fard, Dijkstra, Fattal, Van der Graaf, Heijne, Hellevoort, Hessel, Van Heuven, Te Hoonte, Hornsveld, Kendir, Kleinrensink, Koning, Maas, Meerding, Nolten, De Pagter, Passier, Peters, Ramaker, Raaijmakers, Sasbrink, Snippe, Van Steeg, Stellinga, Stylianou, Sungur, Talhaoui, Vasters, Vermeulen, Van Vliet, Van der Wilt, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Afwezig is het lid: Oudejans.

Aanwezig zijn de wethouders: Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters, Schilderman, Streefland, Voortman en De Vries.

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening.

   De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen en de mensen die thuis meekijken of meeluisteren van harte welkom. Bericht van verhindering is binnenkomen van mevrouw Oudejans.

2. Vaststellen agenda.

   De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Bekrachtiging geheimhouding.

   Op voorstel van de voorzitter wordt, conform artikel 25, lid 3 van de Gemeentewet, besloten de door het college opgelegde geheimhouding op de stukken, zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, te bekrachtigen.

4. Notulen raadsvergadering 19 mei 2022.

   Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

5. Notulen vragenuur 12 en 19 mei 2022.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Raadsvoorstel zienswijze Ontwerpbegroting 2023-2026 Het Utrechts Archief.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

7. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Máximapark, Park Zuid blok 10.

   Mevrouw **Snippe** (PvdD) meldt dat haar fractie dit soort huizen liever niet ziet bij het Máximapark. Maar omdat het om een ambtshalve wijziging gaat, stemt ze toch voor dit raadsvoorstel.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten

8. Raadvoorstel Verzoekbesluit onteigening Rijnvliet.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

9. Raadsvoorstel Vaststelling Bestemmingsplan Watertoren en horecapaviljoen Overvecht.

   Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

10. Raadsvoorstel Benoeming wethouders.

    De heer **De Pagter** (VVD) meldt dat het de VVD-fractie verbaast dat de benoeming van de wethouders plaatsvindt voor het debat over de inhoud. Logischer zou zijn eerst de inhoud te bespreken en als sluitstuk daarvan de wethouders te benoemen. In het verleden is dit altijd zo gedaan. Hij stelt voor dit mee te nemen in de evaluatie over het hele proces van de formatie, zodat de raad goed in positie kan worden gebracht.

    De **voorzitter** antwoordt dat het volgens het DB van het presidium wijs is het hele proces vanaf de verkiezingen tot en met de benoeming van de wethouders te evalueren, met als doel dit te volgende keer vorm te kunnen geven in een strakke procedure die iedereen bekend is.
    Ze geeft het woord aan de fractievoorzitters van de coalitie voor de kandidaatstelling.

    Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) draagt met trots twee wethouderkandidaten voor, beide bekend bij de raad. Ze zijn zeer sterk in teamverband, zijn collegiaal en kennen Utrecht en de dossiers goed. De eerste is Lot van Hooijdonk, die haar sporen de afgelopen acht jaar heeft verdiend. Haar ervaring is van groot belang voor de continuïteit van het beleid, zeker op de ruimtelijke dossiers. Ze heeft een groot netwerk in Den Haag. Ze is de eerste die in Utrecht heeft gewerkt met een burgerberaad met loting. De uitkomsten zijn gebruikt voor de inzet van beleid. Ze heeft visie, wil resultaten boeken en is eerlijk en duidelijk.
    De tweede is Linda Voortman. Ze is de afgelopen jaren het boegbeeld geweest voor het sociale beleid in Utrecht. Ze durft de randen op te zoeken en staat voor rechtvaardig, sociaal en inclusief beleid. Ze verbreedt de komende periode haar portefeuille met Dierenwelzijn, Groen en Grondzaken. Ze weet waar ze voor staat en is betrokken en toegankelijk.

De heer **Koning** (D66) draagt Eelco Eerenberg en Suzanne Schilderman voor, beide bekend in de raad. Eelco als ervaren wethouder die deze rol ook al in Enschede heeft vervuld. Hij is een verbinder pur sang, met vernuft voor het vinden van oplossingen voor soms zeer complexe problemen. Hij bezit een goed netwerk bij andere overheden en heeft veel affiniteit met de onderwerpen waarvoor hij wordt voorgedragen. Daarmee zijn de grote uitdagingen op het vlak van verstedelijking en kansengelijkheid in goede handen.
Suzanne staat bekend als een sterke, inhoudelijke collega met wie je op een eerlijke manier zaken kunt doen. Ze is een talentvolle kandidaat-wethouder die in de raad en haar banen veel relevante kennis en ervaring heeft opgedaan. Ze staat voor duidelijke bestuurlijke opvattingen en heldere communicatie, en staat open voor inzichten en meningen. Haar toewijding op de dossiers Openbare Ruimte en solide Overheidsfinanciën en Duurzame Economie met voldoende passende werkgelegenheid zijn niet onopgemerkt gebleven.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dat Utrecht voor een grote opgave staat om de groeiende ongelijkheid in de stad het hoofd te bieden. Kandidaat-wethouder Dennis de Vries staat voor kansengelijkheid. Hij kent de Utrechtse wijken, stond voor de klas in Overvecht en zal strijden voor die stad voor iedereen. De PvdA-fractie draagt hem voor als wethouder voor Wonen, Jeugd en Jeugdzorg, Wijken, Mbo en Vastgoed.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) draagt met trots Eva Oosters voor als eerste kandidaat-wethouder ooit van Student & Starter. Ze is bekend in de Utrechtse politiek als gemeenteraadslid. In haar periode heeft ze onder andere gezorgd voor subsidie voor jonge kunstenaars en zich ingezet voor de mentale gezondheid in de stad en tegen straatintimidatie. Ze was redacteur bij de podcast en theatershow van de Kiesmannen. Momenteel is ze nog student. Binnenkort zal ze haar master Politicologie en Internationaal Veiligheidsrecht afronden. Ze is een kundig politica met veel passie voor Utrecht. Ze zal veel nieuwe energie brengen in het college; de stad zal veel van haar gaan zien.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het een eer om iets te zeggen over Rachel Streefland. Sinds januari is ze, na het vertrek van Maarten van Ooijen, wethouder. Ze kwam midden in een vluchtelingencrisis terecht door de oorlog in de Oekraïne. Deze pakte ze aan met niet te veel poespas, maar door aan de slag te gaan, met resultaat. Ze is de juiste kandidaat om de komende periode ook als wethouder aan de slag te gaan. Dit zal geen makkelijke periode zijn, maar ze zal de uitdagingen in vertrouwen samen aangaan.

De **voorzitter** dankt de coalitiefracties voor het voorstellen van de kandidaat-wethouders en geeft het woord aan de voorzitter van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders van de gemeente Utrecht.

Proces-verbaal van de zitting van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders van de gemeente Utrecht.

De heer **De Pagter** (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven) heeft met de leden Linda Bode en Bert van Steeg de geloofsbrieven onderzocht van de kandidaat-wethouders van de gemeente Utrecht: Eelco Eerenberg, Lot van Hooijdonk, Eva Oosters, Suzanne Schilderman, Rachel Streefland-Driesprong, Linda Voortman en Dennis de Vries. Voor de kandidaat-wethouders zijn

verklaringen omtrent het gedrag aangevraagd en zij hebben allen een verklaring getekend waarmee ze aangeven geen beletselen te zien in de afgifte van deze verklaring omtrent het gedrag. De commissie heeft die verklaring onder ogen gehad.
De wethouders voldoen aan de wettelijke vereisten van het wethouderschap en hebben geen functies die onverenigbaar zijn met het wethouderschap. De commissie adviseert de raad derhalve de hierboven genoemde kandidaat-wethouders toe te laten als wethouder van de gemeente Utrecht.

De **voorzitter** merkt op dat de raadsleden hun hun stem kunnen uitbrengen op de voorgedragen kandidaten, dan wel de plek openlaten of een andere naam invullen. Een van de kandidaat-wethouders is nog lid van de raad en mag meestemmen.
Vervolgens benoemt zij tot leden van het stembureau mevrouw Ramaker, mevrouw Bode en de heer Peters.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering, ten einde het stembureau in de gelegenheid te stellen zijn werkzaamheden te verrichten.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Ramaker, voorzitter van het stembureau.

Mevrouw **Ramaker** (voorzitter stembureau) deelt de uitslag van de stemming mee. Er zijn 44 stembriefjes ingeleverd.

Benoeming wethouder Van Hooijdonk.

Uitgebracht zijn 10 stemmen in blanco, 1 stem op Rosa Klebb en 33 stemmen op mevrouw Van Hooijdonk, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder Voortman.

Uitgebracht zijn 2 stemmen in blanco en 42 stemmen op mevrouw Voortman, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder Eerenberg.

Uitgebracht zijn 2 stemmen in blanco en 42 stemmen op de heer Eerenberg, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder Schilderman.

Uitgebracht zijn 2 stemmen in blanco en 42 stemmen op mevrouw Schilderman, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder De Vries.

Uitgebracht zijn 1 stem in blanco en 43 stemmen op de heer De Vries, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder Oosters.

Uitgebracht zijn 3 stemmen in blanco en 41 op mevrouw Oosters, zodat deze is benoemd.

Benoeming wethouder Streefland-Driesprong.

Uitgebracht zijn 2 stemmen in blanco en 42 op mevrouw Streefland-Driesprong, zodat deze is benoemd.

De voorzitter dankt het stembureau voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt het.

De benoemden verklaren desgevraagd hun benoeming te aanvaarden.
(Applaus.)

De heer Eerenberg, mevrouw Van Hooijdonk, mevrouw Oosters, mevrouw Schilderman, mevrouw Voortman en de heer De Vries leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

Mevrouw Streefland-Driesprong legt in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

(De geïnstalleerde collegeleden ontvangen na hun installatie een wensboompje.)

11. Raadsvoorstel Ontheffing woonplaatsvereiste voor wethouderschap.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

12. Raadsvoorstel benoeming AB-leden Plassenschap Loosdrecht.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

13. Benoeming raadslid D66.

Proces-verbaal van de zitting van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht.

De heer **De Pagter** (voorzitter commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven) deelt mee dat de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven van nieuwbenoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht de geloofsbrieven heeft onderzocht van het op 9 juni 2022 benoemd verklaarde lid van de gemeenteraad, de heer Joost Vasters. Hij voldoet aan de wettelijke vereisten voor het lidmaatschap van de raad en heeft geen functies die onverenigbaar zijn met het raadslidmaatschap. De commissie adviseert de raad derhalve om Joost Vasters toe te laten als lid van de raad van de gemeente Utrecht.

Zonder stemming wordt besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven.

De heer Vasters legt in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af. *(Applaus.)*

14. Raadsvoorstel benoemen voorzitter adviescommissie Controle en Financiën.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten

De **voorzitter** wenst Jantine Zwinkels veel succes in deze rol.

15. Raadsvoorstel benoemen voorzitter en plaatsvervanger Commissie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

De **voorzitter** wenst de leden Mariam Al-Saqaff en Joost Vasters veel succes in deze rol.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

16. Algemeen debat Voorjaarsnota 2022 en debat collegeprogramma 2022-2026.

De **voorzitter** deelt mee dat de algemene beschouwingen plaatsvinden in één termijn. De sprekersvolgorde is: om en om oppositie en coalitie, van groot naar klein. Er kunnen moties en amendementen worden ingediend.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) neemt aan dat het college de raad serieus neemt. Daarom verwacht hij dat het college voltallig aanwezig is. Hij vraagt een schorsing aan totdat dit zo is.

De **voorzitter** ziet dat meer mensen dit ordevoorstel steunen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) begrijpt de wens, maar wijst erop dat het college met één mond praat. Er zijn collegeleden aanwezig voor de beantwoording.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) neemt daar geen genoegen mee.

De **voorzitter** wijst erop dat dit in principe een debat is tussen fracties onderling. Ze heeft geen bezwaar tegen een schorsing van vijf minuten, zodat het voltallige college aanwezig kan zijn.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt iets langer te schorsen, zodat de nieuwe wethouder de felicitaties van de familie goed kunnen afronden.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vindt dat de voorzitter primair de belangen van de raad moet behartigen en de collegeleden zo snel mogelijk moet optrommelen.

De **voorzitter** vraagt haar erop te vertrouwen dat dit in tien minuten mogelijk is. Het komt volgens haar niet aan op vijf minuten meer of minder.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Bos.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt een schorsing aan, omdat hij tijd nodig heeft om iets te doen.

De **voorzitter** constateert dat daar geen steun voor is.

De heer **Sungur** (DENK) meldt dat hij niet op tijd terug was, omdat er een langere schorsing was aangekondigd. Hij stelt het op prijs dat aan de aangekondigde duur wordt vastgehouden.

De heer **De Pagter** (VVD) opent de algemene beschouwingen met de constatering dat corona al weer lang geleden lijkt en dat er veel te vieren is in deze stad – 900 jaar Utrecht, canalpride en schooldiploma's – ondanks dit coalitieakkoord, want dat is een harde klap voor veel mensen in Vleuten-De Meern en Haarzuilens, gewone Utrechters die hard werken om met een middeninkomen een eigen huis te kunnen betalen, de auto nodig hebben voor werk of gezien, en zich zorgen maken of er in de toekomst een koopwoning is voor hun kinderen.
Deze coalitie heeft geen oog voor middeninkomens en doet niets voor hardwerkende gezinnen: ze mogen alleen betalen aan een hogere belasting op hun huis en betaald parkeren, ook in wijken waar geen parkeerproblemen zijn, maar dit toch zal worden ingevoerd. De OZB is dit jaar met 12% gestegen en stijgt volgend jaar met 18%. Dit belastinggeld vloeit niet terug naar de eigen wijken, omdat de coalitie bezuinigt op onderhoud in de openbare ruimte, en op toezicht en handhaving. Voor de middeninkomens in Veldhuizen, Overvecht en Hoograven bevat dit coalitieakkoord wel de lasten, maar niet de lusten.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) heeft het idee dat de heer De Pagter een vrij eenzijdig beeld heeft van de mensen in De Meern. Is hij het met de coalitie eens dat het goed is dat er in iedereen wordt geïnvesteerd en ervoor wordt gezorgd dat de sterkste schouders de zwaarste lasten gaan dragen en daarmee ook wordt opgekomen voor de mensen Vleuten-De Meern?

De heer **De Pagter** (VVD) meent dat mevrouw Kleinrensink een ander akkoord heeft gesloten dan hij gelezen heeft. Voor de middeninkomens is geen enkele aandacht in het coalitieakkoord. Ze moeten heel veel betalen en dat vindt de VVD-fractie geen eerlijk verhaal voor deze mensen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) heeft een ander beeld van de middeninkomens. De OZB-verhoging is voor een goedkoper huis ongeveer € 4 per maand. In het coalitieakkoord wordt heel veel gedaan voor de middeninkomens, zoals zorgen dat er koop- en huurwoningen komen, veel meer dan voorheen.

De heer **De Pagter** (VVD) reageert dat er voor de middeninkomens geen woningen komen, omdat er te veel wordt ingezet op sociale huur en er te weinig koopwoningen worden gebouwd. De VVD-fractie pleit voor het bouwen van veel meer koopwoningen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) constateert dat dat zij en de heer De Pagter over verschillende middeninkomens praten. De heer De Pagter praat over hogere inkomens, terwijl veel mensen in de stad moeten worden bijgestaan en geholpen.

De heer **De Pagter** (VVD) herinnert zich dat mevrouw Kleinrensink in de campagne heeft gesuggereerd dat Leidsche Rijn een villawijk is, terwijl er veel mensen met een normaal inkomen wonen. Hij denkt dat het beeld van de VVD-fractie wat een middeninkomen is realistischer is.
Hij vervolgt dat de VVD-fractie de komende weken uitgebreid in zal gaan op de plannen van de coalitie. Sommige dingen vindt ze goed, maar op andere terreinen maakt ze andere keuzes. Zo wordt er nauwelijks geïnvesteerd in lokale ondernemers en de economie, worden er te weinig koopwoningen gebouwd en wordt er bezuinigd op veiligheid. Ook gaat de coalitie niet snel genoeg met de woningbouw in Rijnenburg. De VVD-fractie is trots dat die eindelijk onderdeel wordt van de ruimtelijke strategie, omdat dit niet was gebeurd zonder het initiatiefvoorstel van VVD-raadslid Gertjan te Hoonte in de vorige periode. Maar ze ziet veel te weinig ambitie, want de bouw start niet voor 2035. Die tijd hebben woningzoekenden niet: het moet sneller. De VVD-fractie rekent erop dat het college elke kans aangrijpt om de woningbouw in Rijnenburg te versnellen en zal er scherp op toezien.
Het akkoord is op hoog detailakkoord gesloten en is geen akkoord op hoofdlijnen, zoals zijn fractie heeft voorgesteld. Daarom sluit hij af met een oproep aan de coalitiepartijen: stel je open voor ideeën van andere fracties, doe het anders dan de afgelopen vier jaar en wees je ervan bewust dat je niet overal in Utrecht een meerderheid hebt, zoals in Vleuten-De Meern. Neem de zorgen van gezinnen over stijgende lokale lasten en bezuinigingen op de openbare ruimte en veiligheid serieus. Alleen zo wordt samen aan Utrecht gebouwd.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) merkt op dat het de afgelopen week groot feest was in deze stad: 900 jaar Utrecht en een nieuw coalitieakkoord. Op de lange geschiedenis van Utrecht zijn de komende vier jaar maar kort, maar volgens haar bepalend voor de toekomst. Dat stemt haar dankbaar, verantwoordelijk en trots.
De coalitie kiest voor klimaat, betaalbaar wonen en gelijke kansen.
Ze antwoord de heer Bosch dat ze blij en tevreden is met dit coalitieakkoord.

De heer **Bosch** (PVV) zou niet zo blij zijn als mevrouw Kleinrensink. Immers, de GroenLinks-fractie heeft altijd stoere praatjes over diversiteit. Hoe zit het met de ambities op dat terrein, met dit roomblanke college?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) is blij dat de heer Bosch zich hierover zorgen maakt. Zij deelt die zorg. Qua leeftijd en gender doet de coalitie het supergoed, maar tegelijkertijd zitten er geen mensen met een bi-culturele achtergrond in. Dat is pijnlijk en daarop moet de volgende keer worden gelet.
Ze vervolgt met het klimaat. De molens die in het verleden zijn geplaats voor de waterhuishouding vormen nu het culturele erfgoed van Utrecht; wellicht een belofte voor de toekomst. De coalitie zal het maximale doen tegen de wereldwijde klimaatcrisis door op alle mogelijke plekken te investeren

in duurzame energie en € 6 miljoen extra investeren in groen tegen hittestress en voor biodiversiteit.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat het coalitieakkoord het heeft over "gelijke" kansen, "betaalbaar" wonen en klimaat. Hij vraagt waarom bij klimaat een bijvoeglijk naamwoord ontbreekt. Hij vindt dat de ambitie bij klimaat ontbreekt. "Klimaatneutraal" komt niet in het coalitieakkoord voor. Waarom niet?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat alles aan het klimaat zo belangrijk is dat het geen bijvoeglijk naamwoord nodig heeft en het duidelijk is dat men zich daarvoor hard moet inzetten. De coalitie stelt heel hoge ambities in dit akkoord en zal alle mogelijkheden benutten, maar kan het niet volledig oplossen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) ziet in het coalitieakkoord vooral inspanningsverplichtingen en intenties staan en geen enkele resultaatverplichting. Wat is de resultaatverplichting op het gebied van klimaat?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat er keiharde maatregelen in zijn opgenomen. Op alle plekken waar dit mogelijk is, zal duurzame energie worden opgewekt, er komt een permanent energielandschap bij Rijnenburg, woningen worden geïsoleerd en 60.000 woningen gaan van het gas af. Deze maatregelen stralen volgens haar actie uit. Ze hoopt dat de heer Bos het met haar eens is.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) is het daar niet mee eens.

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat het al jaren een trend is dat er te veel ambities worden uitgesproken en aan het eind van het jaar heel veel geld op de plank blijft liggen. Waarom zal dat nu anders zijn?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat er veel ruimte wordt gemaakt en in capaciteit wordt geïnvesteerd. Financieel doet de gemeente het heel goed; er wordt zorgvuldig naar gekeken. De baten worden niet zomaar ingeboekt met daartegenover de tegenvallers. Dit betekent dat er soms geld overblijft en dat de gemeente heel prudent werkt.

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat er meer dan € 40 miljoen aan extra baten is ingeboekt voor allerlei belastingen waar de raad nog over moet besluiten. Ieder jaar blijven tientallen miljoenen euro’s op de plank liggen en blijkt dat het college die niet goed heeft ingeboekt. Waarom zal dat nu anders zijn?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wijst erop dat de lasten niet zijn ingeboekt. Dat vindt hij opmerkelijk. Hij vraagt een goede uitleg hoe het zit met het inboeken van de baten en de lasten.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat ze reageerde op de opmerking over mee- en tegenvallers. Bij de lasten en baten probeert de coalitie goed te bekijken wat er wordt uitgegeven; daarop wordt geraamd. Tegelijkertijd heeft de coalitie ambities waarvoor geld wordt geregeld. In het akkoord staat dat de lasten worden verhoogd en er bezuinigingen zullen komen, omdat er goed naar de gemeentefinanciën en naar wat mogelijk is moet worden gekeken. De risico’s worden ingedekt door te kijken naar de mee- en tegenvallers.

Ze vervolgt dat deze coalitie werk gaat maken van de klimaatcrisis, omdat ingrijpen keihard nodig is.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft nog geen goede uitleg gekregen over de financiën. Op pag. 1 staat: financiële tegenvallers boeken we daarom, anders dan in de Voorjaarsnota 2022, niet in. De baten echter wel."
Er wordt geen klare wijn geschonken.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat er in 2025 een paar risico's spelen die op verschillende manieren kunnen worden gewogen. De coalitie verwacht dat het Rijk in 2025 andere keuzes zal maken. Mocht dat niet zo zijn, wordt dit op een andere manier opgelost. Daarvoor gelden financiële spelregels. Ze is het er niet mee eens dat er geen klare wijn wordt geschonken.
Ze vervolgt dat er de komende periode verdergaande stappen worden gezet om de huidige woningnood tegen te gaan door bij te bouwen en vooral te reguleren. Dit kan niet aan de markt worden overgelaten. Daarom wordt 75% van de nieuwe woningen betaalbaar, wordt gestopt met de verkoop van sociale huurwoningen en gaat het college aan de slag met actief grondbeleid. Zowel in toekomstige als huidige bewoners wordt geïnvesteerd door te investeren in Sport, Cultuur en Groen. Wonen is een recht en geen markt.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt waarom het om 40% sociale huur gaat bij nieuwbouw behalve in Overvecht. Ook vraagt hij waarom er niet kan worden afgeweken van het uitgangspunt als het gaat om Oog in Al of Tuindorp.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat elke wijk gemengd moet zijn en Overvecht al 70% sociale huurwoningen heeft. Het absolute aantal moet niet afnemen, maar voor menging moet eerder naar Oost worden gekeken als het gaat om extra sociale huurwoningen. Dit betekent niet dat er geen sociale huurwoningen in Overvecht zullen worden gebouwd. De coalitie wil in Oog in Al en Tuindorp die 40% wel bereiken.

De heer **Sungur** (DENK) begrijpt dat, maar hij wijst erop dat het uitgangspunt ook betekent 35% middenhuur en de rest dure woningen. Daarvan wordt alleen in Overvecht afgeweken en elders niet.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat dit met die menging te maken heeft. Ze ziet graag dat er in Oog in Al en Oost extra sociale huurwoningen bijkomen en middencategorie woningen. Volgens haar deelt ze het uitgangspunt van de heer Sungur.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of de GroenLinks-fractie bereid is om ook een uitzondering te maken voor Zuidwest en West, waar ruim meer dan 40% sociale huur is.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) is daartoe niet bereid, omdat het percentage daar niet veel hoger is dan 40.
Ze vervolgt dat de coalitie ervoor wil zorgen dat er gelijke kansen komen voor iedereen. Dit wil ze doen door te zorgen voor bestaanszekerheid, te investeren in armoederegelingen, daklozen een slaapplek te bieden en goede zorg voor ieder die dat nodig heeft. Ze biedt perspectief door mensen te begeleiden naar werk, en wil zelfs verder gaan dan de wet. Ze wil werken vanuit vertrouwen. Bovendien mag iedereen zichzelf zijn. Er is geen plek voor racisme en discriminatie. De coalitie durft ongelijk te investeren voor gelijke kansen.

Spreekster besluit dat er een stadsbestuur nodig is dat omkijkt naar de mensen die dat nodig hebben, vooruitkijkt naar de toekomst en keuzes durft te maken, durft te sturen. Deze coalitie zal keihard vechten voor de uitdagingen van deze tijd op het gebied van klimaat, betaalbaar wonen en gelijke kansen
Ze dient mede namens de fracties van D66, PvdA, Student & Starter en ChristenUnie een motie in om werk te maken van het coalitieakkoord. Dit is motie 126.

De heer **De Pagter** (VVD) complimenteert mevrouw Kleinrensink met de coalitieonderhandelingen, omdat het bereikte akkoord een behoorlijke GroenLinks-lading kent. Hij vraagt wat er pijn doet bij GroenLinks.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat het compromis over Rijnenburg anders is dan in het verkiezingsprogramma van GroenLinks staat: daar nooit bouwen. Ook wil haar partij in enkele dingen meer en in andere minder investeren, maar in de onderhandelingen is een afweging gemaakt. Ze vindt het resultaat voor alle partijen heel mooi.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat GroenLinks in de verkiezingscampagne zei dat Rijnenburg een groene long zou blijven, een Amsterdamse Bos voor Utrecht. Waar komt dat nu? Hij meent dat de kiezers van GroenLinks wellicht op die partij hebben gestemd vanwege die 1.000 hectare groen in Rijnenburg. Komen die er?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) wijst erop dat het energielandschap in Rijnenburg een permanent karakter krijgt en er ruimte is voor groen en recreatie. Er wordt sowieso € 6 miljoen extra geïnvesteerd in groen in de buurten, parken en om de stad heen. Er komt 42 hectare groen bij op andere plekken rond de stad, zodat verschillende bewoners daarvan kunnen profiteren.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt hoe het voelt om de grootste verliezer van de verkiezingen te zijn en de grootste winnaar van het coalitieakkoord. Dat ziet spreker als een geredigeerd GroenLinks-verkiezingsprogramma. Had dit wat bescheidener gekund?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) is het niet eens met de analyse van de heer Bosch. GroenLinks is de grootste partij geworden en daarom is het niet gek dat er een GroenLinks-stempel op het akkoord staat. Bovendien staat er voor heel veel partijen iets in. Zij willen werk maken van klimaat, gelijke kansen en betaalbaar wonen. Daarop hebben ze elkaar kunnen vinden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) feliciteert de nieuwe coalitiepartijen met hun akkoord. Voor de CDA-fractie zit er een aantal mooie punten in. Ze somt ze op: de lokale ombudsman, het zwembad in Leidsche Rijn, open hiring, aquathermie, gezonde schoollunches, toegankelijkheid, loket voor groen in de straat en gezinstegoed voor de U-pas. Ze dragen bij aan de menselijke maat, verduurzaming en buurtgericht werken. Maar het akkoord is voor haar fractie geen aanleiding om de vlag uit te hangen. Utrecht staat voor grote uitdagingen en de financiën staan onder druk. De CDA-fractie maakt zich zorgen over de slagkracht van de gemeente. Nu al vertragen veel projecten. Is er een degelijke strategie voor de lange termijn?
Het coalitieakkoord wijst vooral naar Den Haag. De tegenvaller wordt nog niet ingeboekt, omdat de coalitie zich niet arm wil rekenen; zie blz. 63. Neemt dit college wel verantwoordelijkheid?
De Utrechter wordt geconfronteerd met een flinke lastenverzwaring voor allerlei wensen van deze

coalitie met de stijging van 18% OZB en parkeerbelasting. De CDA-fractie is tegen het invoeren van betaald parkeren in heel Utrecht, ook daar waar geen overlast is en tegen de forse verhoging. Mantelzorgers en leraren dreigen hiervan de dupe te worden. Ze vindt het niet solide om deze parkeeropbrengsten te gebruiken als dekking van de ambities; dat ondergraaft het draagvlak in de samenleving.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vraagt of mevrouw Zwinkels het met haar eens is dat investeren meer waard is en dat de stad het verdient om erin te investeren, ook in zaken waarmee de CDA-fractie het eens is.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) antwoordt dat niet altijd de portemonnee hoeft te worden getrokken, zoals voor aquathermie, waar de CDA-fractie al vier jaar voor pleit. De lokale ombudsman kan uit een ander potje worden betaald binnen de publieksdienstverlening. Er moet worden bekeken hoe dingen anders kunnen worden gedaan, bijvoorbeeld door het ontschotten van de budgetten van de gemeente. Dit geldt ook voor de U-pas en de gezonde schoollunches, en de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) meent dat dat betekent dat er op andere dingen moet worden bezuinigd. De coalitie kiest ervoor om echt te investeren in de stad voor alle Utrechters die dit nodig hebben.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vervolgt dat het niet bouwen van duurzame betaalbare woningen in Rijnenburg tot 2035 betekent dat de huidige status qua in stand wordt gelaten. Woningbouw wordt in deze collegeperiode niet voorbereid. Ze vindt het een blamage dat de twee grootste coalitiepartijen in verkiezingstijd hiervan een uitvergroot circus hebben gemaakt, maar zich vier jaar neerleggen bij de zelfgecreëerde impasse en de andere coalitiepartijen zich hiervoor lenen.

De heer **Koning** (D66) denkt dat mevrouw Zwinkels het coalitieakkoord niet goed heeft gelezen. Rijnenburg wordt namelijk aangesloten op de ruimtelijke strategie. Bovendien wordt de komst van 60.000 woningen binnenstedelijk versneld en kiest de coalitie voor bouwen in Rijnenburg onder de voorwaarden die deze coalitiepartijen belangrijk vinden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt de ruimtelijke strategie een papieren tijger. Het blijft bij papier als er staat dat er sowieso niet voor 2035 mag worden gebouwd in Rijnenburg. De coalitie is niet bereid die stap naar woningbouw te maken. Schetsen maken en visie ontwikkelen doen daar niet aan af als die bereidheid er niet is.
Bovendien staat dit niet op papier in de laatste versie van het coalitieakkoord. GroenLinks heeft op dit punt gewonnen van D66. Mogelijke woningbouw in een verre toekomst maken daarin niet het verschil. Het energielandschap is zeker, een roeibaan onzeker.
Ze vervolgt dat ze nog een aantal teleurstellende dingen heeft gelezen, zoals over de laadinfrastructuur, die slechts een gelijke tred houdt en niet vooruitloopt op het aantal emissieloze voertuigen. Er wordt bezuinigd op standaardisering van materiaalgebruik en beeldkwaliteitsniveau in de openbare ruimte. Ze vraagt wat dit betekent voor de verduurzaming, leefbaarheid en uitstraling van Utrecht. In de openbare ruimte ontstaan immers verbindingen tussen mensen. Ze is verbaasd dat er geen reorganisatie van de bestaande capaciteit komt als het gaat om de aanpak van kwetsbare wijken, geen Samen voor Kanaleneiland, zoals in Overvecht, maar wel een bezuiniging op toezicht en

handhaving.
Voor betaalbaar wonen ziet ze graag meer regie om alle beschikbare instrumenten te monitoren en bij te sturen. Ze steunt de regulering van de woningbouw, mits goed onderbouwd.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst erop dat er een wijkaanpak komt voor Kanaleneiland en Noordwest. Is de CDA-fractie teleurgesteld dat die wijkaanpak niet in bureaucratie gaat zitten maar in de wijk zelf?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) weet dat de fracties van CDA en PvdA het in grote lijnen met elkaar eens zijn, omdat ze de aanpak van Overvecht willen uitbreiden en de maatschappelijke kracht en het buurtinitiatief daarin benutten. Gezien de grote opgaven moet echter ook de organisatie worden bijgestuurd en op een effectievere en slimmere manier worden georganiseerd. Daarbij kan een aparte projectorganisatie helpen. Dat mist de CDA-fractie in de aanpak.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt dit een ambtelijke reactie. Er komt specifiek voor die wijken een wijkaanpak en de organisatie komt van onderaf. De wijkbedrijfsvoering van de gemeente wordt versterkt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) reageert dat de komende tijd zal uitwijzen wie gelijk heeft. Zij zal er scherp op zijn.
Ze vervolgt dat de CDA-fractie begrijpt dat niet alles kan, maar vindt dat andere keuzes mogelijk zijn. Dit betekent durven snijden in eigen wensen en ambities. Ze noemt hierbij de budgetten voor leegstandsaanpak, het ambtelijke apparaat, uitvoering dienstverlening, overhead, armoederegelingen, re-integratie en schuldenproblematiek. Daarbij staan te forse bedragen. Er wordt niet uitgelegd waaraan de grote geldstromen voor economie en wonen worden besteed. Wel het "wat" staat genoemd, maar niet het "hoe".
Ze stelt voor een groene verantwoordingsdag in te stellen op het gebied van klimaat en duurzaamheid.
De CDA-fractie ziet graag dat wordt ingezet op oplossend vermogen in de praktijk. Spreekster noemt hierbij de sportcapaciteit, verkeersveiligheid en leefbaarheidsonderwerpen in de wijken. In het akkoord hebben partijen hun individuele wensen opgeteld en wordt de rekening aan de inwoners van Utrecht gepresenteerd. Ze had graag meer ruimte gezien voor het maatschappelijk middenveld: een gedeelde verantwoordelijkheid.

De heer **Koning** (D66) zegt dat Utrechters weten hoe fijn het leven is in hun stadsie. Ze weten waar de vrijheid gevierd wordt, zoals bij de prideparade. Ook kennen ze de evenementen waar sportief en internationaal samenkomen, zoals bij de start van de Vuelta.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) ergert zich eraan dat stadsie verkeerd wordt uitgesproken.

De heer **Koning** (D66) vervolgt dat ze ook de musea, hofjes en parken kennen om zich onder te dompelen in cultuur en natuur. Die plekken en momenten worden gekoesterd.
Utrecht staat onder druk van grote onzekerheden en crises, zoals de oplopende inflatie, vluchtelingen-, klimaat en wooncrisis, en ondernemers komen nog bij van de coronacrisis en kampen met een verlammend personeelstekort. Utrecht trekt mensen aan. Dat bindt de stad en de raad om te bouwen aan de stad van de toekomst, een bruisende stad met het beste onderwijs,

cultuur en werk.
Maar niet overal in de stad zijn de kansen gelijk verdeeld, heeft een kind een gevulde broodtrommel of hulp bij huiswerk of geld voor sport. De coalitie investeert daarom in toekomstige generaties, zoals met de gezonde schoollunch. Ook wordt de rijke schooldag gestimuleerd met sport, cultuur en huiswerkbegeleiding. Bij armoedebestrijding en schuldenaanpak wordt vanuit vertrouwen gewerkt; men mag een herstart maken.
De coalitie wil Utrecht zo laten groeien dat iedereen een betaalbare woning kan vinden en blijft stevig inzetten op bouw en regulering, zodat doorstroming op de woningmarkt mogelijk blijft en huizen betaalbaar worden. Ook zal alles in gereedheid worden gebracht voor een goed openbaar vervoer, fietspaden en voorzieningen om de stadswijk van de toekomst te bouwen in Rijnenburg.

De heer **De Pagter** (VVD) zegt dat er alleen staat dat Rijnenburg in de ruimtelijke strategie wordt opgenomen. Dit is iets heel anders dan het D66-verhaal van voor de verkiezingen. Hij wijst erop dat er niet staat dat er gebouwd gaat worden. Voor de verkiezingen was er volgens hem al een deal met GroenLinks om niet te bouwen voor 2035. 4 à 5 weken voor de verkiezingen koos D66 voor een andere koers en werd dit een breekpunt. Nu is D66 terug bij af. Hij vraagt om een toelichting.

De heer **Koning** (D66) licht toe dat is afgesproken dat er gebouwd gaat worden in Rijnenburg onder de voorwaarden die belangrijk zijn voor de coalitiepartijen. Hij noemt goed openbaar vervoer en echte voorzieningen voordat er wordt gebouwd. Volgens hem moet morgen worden gestart met het voorbereiden van alle plannen voor Rijnenburg, zodat in 2035 het eerste huis kan worden gebouwd. De D66-fractie heeft ervoor gekozen om niet die paar honderd woningen te bouwen in het zuiden, maar een afspraak te maken waarmee de bouw van 25.000 mogelijk wordt gemaakt. Dat duurt even, want ze wil dat heel goed gaan doen.

De heer **De Pagter** (VVD) wijst erop dat het in de verkiezingen nog om 2500 woningen ging en niet een paar honderd. Hij constateert dat D66 als een kameleon opereert en er niets gebeurt. Dat vindt hij spijtig.

De heer **Koning** (D66) verwacht dat de heer De Pagter over een paar jaar anders zal concluderen, als het college voortvarend werkt, hopelijk met steun van de VVD-fractie. Rijk en provincie zijn daarbij keihard nodig.

De heer **Bosch** (PVV) mist die stoere taal van de verkiezingsstrijd. Toen was bouwen in Rijnenburg een absolute voorwaarde en zelfs een breekpunt. Hij vraagt wat er is gebeurd.

De heer **Koning** (D66) stelt vast dat in het akkoord staat dat er 25.000 huizen zullen worden gebouwd en daarvoor plannen worden gemaakt. Er worden vele miljoenen extra structureel geïnvesteerd in ruimte. Dus het gaat niet alleen om de versnelling van de bouw van 60.000 huizen binnenstedelijk, maar ook om het voorbereiden van de bouw in Rijnenburg, inclusief de voorwaarden die daarbij belangrijk zijn.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt dat de heer Koning niet de illusie moet hebben dat hiermee de plannen voor Rijnenburg worden versneld. Wat zijn die afspraken waardin de collegeperioden voor 2035.

De heer **Koning** (D66) reageert dat volgens het akkoord wordt begonnen met het maken van plannen voor Rijnenburg en er in 2035 zal worden gebouwd. Hij wijst erop dat het aanleggen van goed openbaar vervoer tijd kost; al snel 12 jaar.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) blijft zich over deze fantasie verbazen. Op heel veel andere plekken in de stad wordt gefaseerd en geprogrammeerd. Leidsche Rijn is een volwaardig stadsdeel geworden. Waarom kan dat niet in Rijnenburg en wordt er niet geprobeerd de bouw naar voren te halen?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat het college het goed wil doen en de bouw binnenstedelijk gaat versnellen. Dat is voor de huizenzoekers meer waard dan woningen die überhaupt pas over een aantal jaren in Rijnenburg kunnen worden gerealiseerd.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) constateert dat het eigenlijk een leugentje was om electoraal zo min mogelijk last te krijgen van de vervelende houding van de D66-fractie in de afgelopen coalitieperiode ten aanzien van Rijnenburg om de kiezers uit Leidsche Rijn en omgeving terug te halen met een loze belofte.
Hij wijst erop dat het een breekpunt was. De heer de Koning staat volgens hem in zijn hemd als fractievoorzitter van D66.

De heer **Koning** (D66) constateert dat er met vijf partijen een akkoord is gesloten. Een aantal partijen is van heel ver gekomen om te accepteren dat er überhaupt zal worden gebouwd in Rijnenburg. Het is een kwestie van bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen om daarin naar elkaar toe te bewegen. Hij vervolgt dat met dit akkoord horeca en cultuur in de wijken wordt gestimuleerd, zodat er meer spreiding in de stad komt. Jaarlijks wordt € 5 miljoen in cultuur en economie geïnvesteerd met ruimte voor de nacht, talent en experiment. Ook wordt ingezet op de vestiging van circulaire bedrijven, het aantrekken van arbeidskrachten voor de energietransitie en verduurzaming van bedrijventerreinen.
De D66-fractie staat voor alle Utrechters, met of zonder werk en hoe men ook woont. In samenwerking met de fracties in de raad wil ze werken aan een stad voor iedereen. Daarbij zal ze scherp zijn op ontwikkelingen die invloed hebben op de gemeente en haar inwoners. Immers, over een paar jaar zijn de uitdagingen weer anders. D66 zal pal blijven staan voor een stad met ruimte voor levendigheid, werkgelegenheid en cultuur, vrijheid, liberale waarden en sociale maatregelen. Onzekerheden en vele uitdagingen brengen haar in beweging. Dat maakt de D66-raadsleden vastberaden, optimistisch en doortastend voor gelijke kansen in een groene, groeiende en bruisende stad. Dit akkoord is het vertrekpunt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) weet niet of de heer Koning Hollandse Zaken heeft gezien, waarin werd gesproken over het mislukken van de saneringsopgave op het gebied van ouderenzorg, het ontbreken van mantelzorgers en vrijwilligers, het afbreken van ouderenhuisvesting met zorg dichtbij en het failliet op de inzet op het langer zelfstandig thuis wonen. Hoe denkt de D66-fractie het failliete systeem zonder budget te herstellen?

De heer **Koning** (D66) ziet dat er breed en veel wordt geïnvesteerd in de stad in de komende tijd. Dit gaat naar zaken die ook aan het welzijn van ouderen bijdraagt en aan alle groepen Utrechters.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft geen antwoord op zijn vraag. Volgens hem is het simpel. De

ouderenzorg is failliet. Wat gaat de coalitie daaraan doen zonder budget?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat alles op alles wordt gezegd om het voor iedereen in de stad goed te doen en een fijne plek te bieden aan Utrechters.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft weinig herkent van D66 in het coalitieakkoord. Dit vindt haar achterban ook. Kan de heer Koning drie dingen noemen die uniek zijn voor D66 en zijn binnengehaald?

De heer **Koning** (D66) antwoordt dat dit zaken zijn op het vlak van onderwijs, zoals schoollunches, voorschoolse educatie en de rijke schooldag. Daar is hij ontzettend trots op.

De heer **De Pagter** (VVD) kan deze onderwerpen ook aan de PvdA-fractie linken.

De heer **Koning** (D66) noemt het stimuleren van deelauto's, investeren in schone stadslogistiek en het vergroenen van parkeerplekken om er speelplekken van te maken. Hij kan nog doorgaan.

De heer **De Pagter** (VVD) constateert nogmaals dat D66 als een kameleon is en na de verkiezingen volledig van kleur is veranderd.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat de raad op de drempel staat van het oude college met een begrotingsarme voorjaarsnota en een kersvers college met een nieuw collegeakkoord.
Utrecht kent enorme uitdagingen. Het klimaat is in crisis, de stad groeit te hard, de natuur lijdt onder de mens, de consumptie is te hoog, de bedrijvigheid te intens, de biodiversiteit neemt af en veel mensen doen niet meer mee. Het collegeakkoord slaat veel juiste richtingen in. Er staan veel plannen in die de PvdD-fractie al jaren voorstelt, zoals betaald parkeren in de hele stad, het laten staan van stoepplantjes, ervoor waken dat de aarde uitgeput wordt en paal en perk stellen aan hengelen. Hij complimenteert het college hiermee.
De PvdD-fractie heeft ook kritiek. De GroenLinks-fractie stemt namelijk in met 25.000 huizen in Rijnenburg, ondanks haar verkiezingsbelofte. De PvdA-fractie omarmt de ruimtelijke strategie die gebaseerd is op enorme groei en slechts van een oplegger wordt voorzien, terwijl ze met de PvdD-fractie tegen grootschalige groei heeft gestreden. De D66-fractie wil ervoor waken de grondstoffen die de aarde biedt te snel op te maken, maar het akkoord zet in op meer economie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de PvdD-fractie herkent dat er op een heel andere manier over groei van de stad wordt gesproken in het akkoord.

De heer **Van Heuven** (PvdD) herkent dat niet.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst erop dat groei geen doel op zich is, dat er niet op het maximaal aantal woningen wordt gestuurd, dat er een gemiddeld woonoppervlak moet zijn, de voorzieningen moeten meegroeien en betrokken moeten worden bij de bestaande stad en de leefbaarheid vooropstaat. De PvdA zal daarop toezien.

De heer **Van Heuven** (PvdD) reageert dat het vorige college dit ook al zei, maar de ruimtelijke strategie ondertussen is gebaseerd op maximale groei van de stad. Zijn fractie heeft moties en

amendementen ingediend over een kleiner groeiscenario. Die zijn weggestemd, terwijl de ruimtelijke strategie wordt gecontinueerd. Hij hoopt dat de PvdA-fractie erop toe zal zien dat groei geen doel op zich is.
Hij vervolgt dat betaalbaar wonen in het akkoord wordt gezien als een belangrijk doel, maar er een eind komt aan de hotelstop en het toerisme weer mag groeien. Bovendien komt "klimaatneutraal" nergens in het akkoord voor. Dat vindt de PvdD-fractie schandalig. Veel ambities op het gebied van energie zijn te vrij verwoord. Het gaat om de continuering van bestaand beleid, terwijl de klimaatcrisis intenser wordt. Behalve zon op dak, is er geen nieuwe concrete ambitie. Spreker mist de uitspraak hoeveel CO_2 daadwerkelijk wordt uitgestoten.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vraagt welke concrete maatregelen de heer Van Heuven mist. De coalitie gaat heel veel doen en zegt dat niet alleen. De coalitie kan wel heel hoge doelen opschrijven, maar ze vindt het veel belangrijker om maatregelen te nemen. Die staan in het akkoord.

De heer **Van Heuven** (PvdD) wil graag zien wat het college gaat doen en welk doel het daarmee wil bereiken. Hoeveel CO_2-uitstoot wordt er in Utrecht minder gerealiseerd? Immers, er moeten maatregelen worden genomen om de klimaatcrisis op te lossen, maar ook worden gezegd waar naartoe wordt gewerkt. In de klimaatparagraaf staan goede intenties, maar ze vormen een loze belofte. Dat de GroenLinks-fractie zegt dat de klimaatcrisis niet in Utrecht kan worden opgelost, bevestigt zijns inziens dat Utrecht nooit klimaatneutraal gaat worden. Hij vindt dat onacceptabel.
Hij vervolgt dat het akkoord barst van de vaagheden. Betaald parkeren in de stad is een goed idee, maar per wanneer, wanneer uiterlijk en waar? In de hele gemeente, of alleen binnen de ring?
Nieuwbouw wordt maximaal energiezuinig. Is dat nieuw? Wat voegt het college toe op dit punt?
Bij bouwen in Overvecht wordt in beginsel het groen ontzien. Iedereen weet wat dit betekent.
Hij vindt het mooi dat het belang van een groene omgeving wordt onderkend, maar vindt ook dat de mens wel heel centraal staat. Er staat niet dat natuur gewoon natuur kan zijn en ook dieren gebruikmaken van het groen en er wonen. Mensvrije zones zijn voor de coalitie een stap te ver.
Spreker is blij dat de dierenambulance en vogelopvang extra geld krijgen, maar dit is volgens hem onvoldoende om de dieren die door de groei van de stad in de knel komen goed te kunnen opvangen.
De PvdD-fractie strijdt door voor meer dierenrechten en meer budget voor dierenwelzijn. Ze staat klaar om te strijden voor alles wat van waarde is en niet voor zichzelf kan opkomen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst erop dat bewoners de raad regelmatig benaderen met een noodroep. Hij is afgelopen weken bij inwoners langsgegaan voor wie het allemaal niet vanzelf gaat en die afhankelijk zijn van de overheid. In de Queridostraat moeten mensen zich steeds weren tegen de potentiële sloop van hun woning. Die constante onzekerheid zorgt voor stress. Op het Herderplein hebben bewoners al decennialang last van schimmel, waardoor hun gezondheid achteruit holt. Deze voorbeelden staan niet op zichzelf. Sloop en schimmel zijn een rode draad voor financieel kwetsbare bewoners in de stad.

De heer **Bosch** (PVV) herinnert zich goed dat de PvdA is langsgegaan bij de Croeselaan. Gaat hij daar opnieuw langs om te zeggen dat de woningen daar tegen de vlakte gaan? Dit was toch een breekpunt?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat hij er voor het presenteren van het coalitieakkoord

langs is geweest om te vertellen dat het niet is gelukt om het reeds genomen besluit over sloop terug te draaien. Bewoners reageerden met begrip. De PvdA-fractie heeft er een punt van gemaakt toen het bestemmingsplan voorlag. Maar slechts negen raadsleden hebben gestemd tegen de sloop. Het is niet gelukt om dat terug te draaien, tot drie keer toe. En de meerderheid in de raad is niet veranderd. De coalitie heeft afgesproken dit in de toekomst anders te doen en zeer terughoudend om te gaan met sloop. Overigens heeft de PvdA überhaupt geen breekpunten geformuleerd, maar de inzet was natuurlijk dat die sloop van tafel moet, omdat dit een idioot idee is. In de toekomst zal er, als er een keer moet worden gesloopt, een terugkeergarantie komen en wordt er gestreefd naar gelijke woonlasten.

De heer **Bosch** (PVV) begrijpt dat er onder de PvdA-fractie in dit college niet weer een nieuwe Croeselaan komt.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat in het akkoord staat dat het college zeer terughoudend zal zijn met sloop. Hij vindt dat je dit niet categorisch kunt uitsluiten, maar er zal zeker een andere wind gaan waaien.
Hij vervolgt dat deze tijd onzeker is met een groeiende ongelijkheid, woningnood en klimaatverandering, er oorlog is op het Europese continent en de gasrekening voor velen onbetaalbaar is. Dat vraagt om een overheid die ingrijpt, groots investeert en durft tegen te sturen bij grote crises. Dat doet dit coalitieakkoord.
Er wordt ongelijk geïnvesteerd voor gelijke kansen voor € 40 tot € 50 miljoen per jaar, structureel. De wijkaanpak wordt uitgebreid naar Kanaleneiland en West, er komt een plus op armoedebestrijding en het voorkomen van schulden, het bereik van de voorschool wordt verbeterd en gezondheidsverschillen worden tegengegaan. Er komt een stop op de verkoop van sociale huur, elk nieuwbouwproject krijgt 75% betaalbare woningen en er komt een actief grondbeleid. Betaalbaarheid en woonzekerheid staan voorop, juist voor mensen met een laag inkomen. Met het akkoord wordt klimaatverandering tegengegaan op een manier waarop iedereen mee kan gaan. Er komt een sociaal besparingsoffensief waarmee vol wordt ingezet op het verduurzamen van huurwoningen, zodat schimmelwoningen tot het verleden gaan behoren.
De PvdA-fractie is trots op dit akkoord, omdat de overheid zich hiermee ontfermt over mensen. Dit vraagt een andere manier van werken en een open houding.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt waaruit die open houding blijkt en waar de trendbreuk in zit op dit onderwerp.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat dit waargemaakt moet worden. In het akkoord staat dat in de stad zeggenschap en tegenmacht worden georganiseerd en de coalitie erkent dat dit niet altijd even soepel is gegaan. Die erkenning is anders dan de afgelopen vier jaar. De initiatieven voor Samen Stad Maken zagen er niet zo slecht uit, maar de praktijk was weerbarstig. Door te erkennen dat dit niet goed genoeg ging en tegenmacht organiseren een doel is, laat de coalitie zien dat het anders is. Dit moet uit de praktijk blijken.

De heer **Bosch** (PVV) wijst erop dat de PvdA-fractie dezelfde persoon steunt waarin ze eerder het vertrouwen heeft opgezegd in 2019, de wethouder Mobiliteit. Is dat vertrouwen hersteld en waar is die geloofwaardigheid op gebaseerd?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat die motie bijna vier jaar geleden is ingediend in verband met het project Uithoflijn. De PvdA-fractie staat nog steeds achter haar kritiek van toen. Over de jaren heen is er herstel van vertrouwen gekomen, omdat het niet op dezelfde manier fout is gegaan. De PvdA-fractie heeft inmiddels het volste vertrouwen in de wethouder Mobiliteit.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat rol van de wijkwethouders wordt verstevigd om het vertrouwen terug te winnen. Wethouder Van Hooijdonk heeft iets te winnen in Vleuten-De Meern, zeker omdat ze medeplichtig blijkt te zijn aan het initiatief Rheinenergie. Wat vindt de heer Van der Zweth hiervan?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat de insinuaties aan de heer Bos zijn. Ongetwijfeld zullen er mensen zijn met kritiek, maar er zijn er ook heel veel die er anders over denken. De steun in de stad voor grote stappen op het gebied van klimaatverandering is gigantisch. 70 tot 80% zegt ja tegen een windmolen. Er zal dus ook in Vleuten-De Meern heel veel steun voor zijn.

De heer **Maas** (Volt) krijgt een herkansing voor zijn maidenspeech in de vorige raadsvergadering. Hij vertelt dat hij de politiek is ingegaan omdat hij gegrepen is door het idee dat Nederland meer en betere Europese samenwerking nodig heeft om vooruit te komen. Hij is trots dat hij hier staat als voorzitter van de Volt-fractie.
Zijn fractie steunt veel thema's waarop de coalitie wil inzetten: gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat. Ze is blij met de maatregelen gericht op kansengelijkheid en armoedebestrijding en het voorkomen van huisuitzettingen en is blij dat de coalitie wil werken aan betaalbaar wonen in Utrecht. Ze steunt het voornemen om geen sociale huurwoningen meer te verkopen en minstens 40% sociale huur te bouwen.
Zijn fractie maakt zich ook zorgen over de thema's wonen en klimaat. Het is moeilijk te geloven dat de coalitie de woningnood echt gaat aanpakken als er geen start wordt gemaakt met bouwen in Rijnenburg, maar dit op de lange baan wordt geschoven. Utrecht heeft zich in maart duidelijk uitgesproken voor bouwen in de polder. De Volt-fractie wil zo snel mogelijk met die bouw beginnen. Ze maakt zich zorgen over het soort woningen dat dit college wil bouwen met een gemiddeld oppervlak van 65 m², overigens een verbetering ten opzichte van de afgelopen jaren, maar wel met een klein verschil.
De coalitie gebruikt grote woorden op het gebied van klimaat en wil een voorloper zijn. Maar waarom wordt er dan niet meer gedaan dan in de landelijke doelstellingen staat? Als Utrecht pas in 2050 klimaatneutraal is en er tot die tijd gas wordt gebruikt om woningen te verwarmen, is Utrecht een meeloper.
Utrecht is in april geselecteerd als een van de honderd Europese steden die beloven in 2030 klimaatneutraal te zijn en heeft beloofd een klimaatcontract op te stellen waarin wordt uitgelegd hoe dit wordt bereikt. Dit akkoord spreekt van 2050. Dat 2030 niet meer haalbaar is, is begrijpelijk, maar sneller dan 2050 moet kunnen. Spreker nodigt de partijen uit om samen met Volt te streven naar een klimaatneutraal Utrecht in 2040.
De Volt-fractie heeft ook grote zorgen over het ontbreken van doelstellingen in het akkoord. Het stroomt over van mooie plannen, maar weinig is gekoppeld aan een duidelijk doel. Ze is bang dat er de komende vier jaar maar weinig gaat veranderen. In het Rekenkamerrapport wordt gesproken over doelstellingen die niet meetbaar zijn. Over vier jaar kan de gemeente wellicht hetzelfde commentaar verwachten.
De Volt-fractie ziet een akkoord bol van mooie plannen, maar ook dat ze op het gebied van

Rijnenburg en het klimaat tekortschieten. Ze zijn vaak vaag omschreven. Zijn fractie had gehoopt op meer. De coalitiepartijen zeggen dat ze de komende vier jaar willen samenwerken. De Volt-fractie werkt graag mee aan een ambitieus woon- en klimaatbeleid om zo samen te bouwen aan een Europees Utrecht van de 21ste eeuw.

De **voorzitter** feliciteert de heer Maas met zijn maidenspeech.
(Applaus.)

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Kendir.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) houdt haar maidenspeech. Ze herinnert eraan dat haar partij ruim een jaar geleden heeft bekend gemaakt dat zij lijsttrekker zou worden en er vervolgens een discussie ontstond of zij dit wel mocht zijn als vrouw met hoofddoek. Ze is zeer ambitieus, maar moest daarover discussiëren. Het gesprek zou erover moeten gaan dat tot 2022 geen enkele vrouw met hoofddoek raadslid is geweest.
Spreekster is jong, vrouw en heeft een niet-westerse migratieachtergrond. Daarom moet ze vaak dealen met agressie, terwijl ze het wil hebben over de inhoud en iets wil teruggeven aan de stad. Het gaat om kansengelijkheid, maar helaas zijn er nog steeds oneerlijke kansen als je niet tot de norm behoort.
Ze is enorm trots op de inhoud van het coalitieakkoord waaraan haar partij heeft mogen meeschrijven. Daarin staat een grote focus op kansengelijkheid, wordt geïnvesteerd in bestaanszekerheid, en in het tegengaan van discriminatie op de stage-, woning- en arbeidsmarkt. Daarnaast staat er een sterke woonparagraaf in, waardoor de volkshuisvesting voor jonge inwoners toegankelijker wordt. Immers, 10% van de sociale huurwoningen zal worden verloot. Er komen meer studentenwoningen, de leegstand wordt aangepakt en er wordt snel meer betaalbaar gebouwd. Dat zal het verschil maken in Utrecht.
Ze is ook trots op de focus op de klimaatparagraaf, niet alleen vanwege de aanpak van de klimaatcrisis, maar ook omdat ervoor wordt gezorgd dat iedere Utrechter kan meekomen in het klimaatbeleid. Dat heeft namelijk pas succes als iedereen mee kan doen.

De **voorzitter** wijst op de tijd.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) vervolgt dat ze ook trots is op de aandacht voor mentale gezondheid, niet alleen omdat daarvoor een aanpak is opgenomen, maar ook omdat er wordt geïnvesteerd in meer groen, sport en cultuur, zodat de mentale gezondheid en levendigheid een boost kan krijgen.
(Applaus.)

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Kendir met haar maidenspeech.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt in hoeverre de Student & Starter-fractie er vertrouwen in heeft dat dit coalitieakkoord zorgt voor een gezond klimaat voor de nieuwe generaties en op welke klimaatmaatregel ze het meest trots is en wat ze leuk vond aan de onderhandelingen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) is trots op de klimaatparagraaf, omdat energiearmoede wordt tegengegaan, woningen duurzaam worden gemaakt en er op die manier minder CO_2-uitstoot ontstaat en de energierekening van Utrechters omlaaggaat.
Ze vond het leuk dat deze vier partijen de ambitie hebben om de grote uitdagingen van de stad aan te gaan door met goede plannen te komen, niet alleen voor de komende vier jaar, maar ook door middels een sterk woon- en klimaatbeleid, en sterke kansengelijkheidsparagraaf te investeren voor de komende twintig jaar.

De heer **Bosch** (PVV) herinnert aan de stoere taal in de afgelopen vier jaar over een roeibaan in Rijnenburg. In het akkoord staat slechts een onderzoekje naar. Daarbij wordt ook Vianen-Ameide genoemd. Sinds wanneer gaat deze raad over andere gemeenten? Hij vraagt wat Student & Starter aantoonbaar heeft bereikt in dit akkoord. Volgens hem was die 10%-loting er al.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat het haar fractie er vooral om gaat iets te betekenen voor de roeiers. Als zij tevreden zijn met een roeibaan elders dan in Rijnenburg, is dat doel behaald.
Haar fractie is heel trots op het stempel dat ze op dit akkoord heeft kunnen zetten. Iedereen die het leest, komt veel punten van Student & Starter tegen, zoals de loting van 10% voor sociale huurwoningen, zodat die toegankelijker worden voor jonge inwoners, en meer focus op studentenhuisvesting en mentale gezondheid.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of de motie van wantrouwen tegen de wethouder Mobiliteit nog een overweging is geweest in de onderhandelingen.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat haar fractie de tweede motie van wantrouwen heeft gesteund. Die ging over de Uithoflijn, waar te veel mis is gegaan. Die motie heeft geen meerderheid gehaald. De wethouder heeft vervolgens het volste recht om te beslissen door te gaan. De Uithoflijn is inmiddels een gesloten hoofdstuk en sindsdien heeft de Student & Starter-fractie goed samengewerkt met deze wethouder, zoals bij de mobiliteitsvisie. Ook bij de onderhandelingen was de samenwerking goed.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of met betaald parkeren in de hele stad de hele gemeente wordt bedoeld.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat dit niet over de hele gemeente gaat. Voor de Student & Starter-fractie geldt het principe dat de gebruiker betaalt.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of "niet de hele gemeente" betekent: alleen het deel ten oosten van het Amsterdam-Rijnkanaal.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat in het akkoord staat hoe de coalitie betaald parkeren wil aanpakken. In eerste instantie wil ze in bepaalde delen van de stad de bewonerstarieven verlagen en de bezoekerstarieven verhogen. In het akkoord staat om welke delen het gaat.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) ziet dat de coalitie de krachtwijkenaanpak van Overvecht wil uitrollen naar Pijlsweerd en Ondiep. Daar zijn veel sloop/nieuwbouwplannen van volkshuisvesters.

Hoe gaat de Student & Starter-fractie mee in deze discussie en is ze het met spreker eens dat door de sloop/nieuwbouw al een revitalisering van Pijlsweerd en Ondiep plaatsvindt en die krachtwijkenaanpak niet nodig is?

De **voorzitter** wijst erop dat de heer Bos door zijn tijd heen is.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) reageert dat de voorzitter zelf een precedent heeft geschapen van 1 minuut 24. Volgens hem is hij dat precedent nog niet voorbij.

De **voorzitter** reageert dat ze voor een maidenspeech iets meer coulance betracht, als dit binnen de grenzen blijft. Ze geeft toe dat ze daarmee met twee maten meet, maar vindt dat verdedigbaar. Als de heer Bos hierover een debat wil, stelt ze voor dit op een ander moment te voeren.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wijst erop dat de VVD-fractie in reservetijd ook twee vragen heeft gesteld. Daarop is geen commentaar geleverd. Hij denkt dat de voorzitter een andere reden heeft.

De **voorzitter** ontkent dat dit zo is. De klok is voor haar leidend.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt de vraag van de heer Bos. Er is voor gekozen om, naast de wijk Overvecht, wijken en buurten die minder kansen hebben niet uit het oog te verliezen en daarvoor geld vrij te maken. Dit past bij haar betoog over kansengelijkheid.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat mevrouw Kendir ervan vindt dat de culturele diversiteit niet bij de collegeleden is terug te vinden.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) erkent dat de coalitiepartijen op dit vlak beter hadden kunnen presteren. Ze is er trots op dat het college jong is en naast de voorzitter vijf vrouwen telt. Het is een terecht punt dat er meer diversiteit moet komen op het gebied van bi-culturele achtergrond. Dat is een belangrijk opgave voor het volgende college.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt of er wel of niet betaald parkeren komt in de gehele gemeente. Volgens mevrouw Kendir geldt dit niet voor de hele gemeente, terwijl in het akkoord iets anders staat. Hij betreurt het als dit gefaseerd zou gebeuren.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) antwoordt dat de visie is dat de gebruiker betaalt. Bij betaald parkeren is gekeken hoe dit moet worden geïntroduceerd en is er gekozen voor eerst een paar regio's. De rest van de plannen moet nog worden gemaakt. De komende vier jaar zal de visie dat dit in de hele gemeente moet gebeuren nog niet van toepassing zal zijn.

Mevrouw **Nolten** (BIJ1) houdt haar maidenspeech. Ze is een volksvertegenwoordiger van kleur en noemt zichzelf een cispersoon zonder fysieke beperkingen, academisch opgeleid en in Nederland geboren. Ze vindt het een privilege hier te staan en politiek te bedrijven. Volgens haar is het persoonlijke politiek en is politiek voor haar persoonlijk. Ze heeft grote ambities voor de stad waarvan ze houdt. Ze weet hoe het is als dit niet wederzijds het geval is en de stad niet altijd van jou houdt. Ze wordt voor haar eigen voordeur etnisch geprofileerd en zit vast in een te dure gehuurde bovenwoning. Haar demonstratierecht wordt keer op keer ingeperkt en geschonden.

Toen ze Sylvana Simons twee jaar geleden hoorde spreken, besloot ze zich aan te sluiten bij BIJ1, omdat ze zich voor het eerst vertegenwoordigd voelde door een politicus en durfde geloven in een andere wereld, gebouwd op radicale gelijkwaardigheid. Daarvoor is het voor haar noodzakelijk in haar eigen stad in actie te komen. BIJ1 is ontstaan van onderop en wordt gedragen door honderden actieve leden in de stad die met elkaar in solidariteit strijden.
In deze zaal wordt vaak gepraat over mensen in plaats van met mensen, alsof ze geen mede-inwoners zijn. Daarom vindt spreekster het een gezamenlijke opdracht om de afstand tussen inwoners en politiek te verkleinen en zich actief te verhouden tot iedereen die in Utrecht woont.
De gemeente maakt een inhaalslag op het nationale, liberale afbraakbeleid, gebaseerd op wantrouwen, wat ongelijkheid in de samenwerking in de hand werkt. Daarom is BIJ1 blij dat deze coalitiepartijen stevig willen ingrijpen op alle crises: woon-, klimaat- en vluchtelingencrisis, de wantoestanden in de zorg, institutioneel racisme en discriminatie, en elke vorm van armoede. Ze is positief dat het percentage sociale huurwoningen wordt verhoogd, er geen verschil wordt gemaakt in de behandeling van gevluchte mensen, er oog is voor het slavernijverleden, het uitbannen van etnisch profileren hoog op de agenda staat, er haast wordt gemaakt met de energietransitie en ongelijk wordt geïnvesteerd in gelijke kansen.
BIJ1 zal met haar zetel kritisch oppositie voeren. Dit betekent benoemen wat niet onbenoemd mag blijven, dat gelijke wijken in het woonbeleid soms gelijk staat aan gentrificatiebeleid, waardoor diversiteit verder de stad wordt uitgedreven. Het is met deze woningnood volgens haar niet te verkopen dat het kraakverbod wordt gehandhaafd en het openbaar vervoer voor de meeste mensen peperduur is. De ellenlange wachtlijsten in de transzorg moeten worden aangepakt en de zelfbeschikking en acceptatie van queerpersonen echt verankerd. Geveltuinen voor alle Utrechters is dweilen met de kraan open, zolang multinationals met open armen worden ontvangen.
De problemen in de stad zijn het gevolg van verschillende systemen van uitbuiting en uitsluiting die met elkaar verbonden zijn: het alles vernietigende kapitalisme, de marktwerking in de basisvoorzieningen, de idealisering van groei, winst en innovatie, witte suprematie en imperialisme, validisme, racisme en de algehele haat tegen iedereen die niet voldoet aan de status quo, maar enkele dagen per jaar mag opdraven om de diversiteit van de stad te etaleren. Een interseksuele blik op de stad is broodnodig om tot systeemverandering te komen. BIJ1 zal de raad daar graag aan blijven herinneren.
(Applaus.)

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Nolten met haar maidenspeech.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vertelt dat de ChristenUnie gelooft in de opdracht om goed voor deze aarde en stad te zorgen. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om een gezonde aarde door te geven aan de volgende generaties. Het is volgens spreker nu nodig om de daad bij het woord te voegen. Duurzame keuzes zijn nodig. Hij is blij dat dit een van de belangrijkste speerpunten is in dit coalitieakkoord. Er worden middelen vrijgemaakt om de klimaatcrisis te lijf te gaan.
Daarnaast staat de coalitie voor een samenleving waarin mensen voor elkaar zorgen, men welkom is wie men ook is, de overheid de bondgenoot is als mensen iets extra's nodig hebben en waarin Utrechters samen redzaam en weerbaar zijn. In het akkoord wordt extra gefocust op de kwetsbare Utrechters door middel van een brede wijkaanpak, extra middelen tegen armoede en het doorzetten van de schuldenaanpak. Ook wordt gewerkt aan huisvesting.
Goed leven bestaat uit verbondenheid met elkaar, de stad en haar inwoners en haar vele

organisaties, kerken, sportclubs en andere gremia die deze stad maken. Daarom moeten gemeente en raad eerlijk zijn over waar er geld is en waar niet, over keuzes die zijn gemaakt en welke keuzes voorliggen. Dan kan men vanuit vertrouwen dienstbaar zijn aan deze stad. Spreker kijkt daar enorm naar uit.

De heer **Sungur** (DENK) heeft met grote belangstelling gekeken naar de plannen van deze coalitie. Hij is blij dat DENK haar op onderdelen heeft kunnen inspireren, zoals met één inclusieagenda en het inzetten van mystery guests op de arbeidsmarkt. Hij herinnert eraan dat de motie van zijn fractie uit 2019 om te redeneren vanuit het bieden van perspectief en niet standaard een VOG op te vragen stuitte op veel weerstand in het college. Die motie werd niet uitgevoerd. Vanmorgen wees de burgemeester erop dat de VOG als belemmering wordt ervaren om jongeren uit de criminaliteit te houden.
Voor de coalitie was het erg belangrijk om voldoende vrouwen in het college te hebben; dat is aardig gelukt. Spreker vraagt waarom er geen urgentie is als het gaat om mensen met een andere kleur.
De DENK-fractie zal doorgaan met het inspireren van deze raad en het college. Maar de stad kan niet lang wachten, want elke dag neemt het vertrouwen in de politiek af. Veel geboren Utrechters kunnen een woning in Utrecht niet meer betalen en worden daarom gedeporteerd naar omliggende gemeenten. Automobilisten worden uitgemolken met parkeertarieven om de hobby's van deze coalitie op mobiliteit en groen te dekken. Gelukkig krijgen nieuwe projecten 40% sociale huur, behalve in Overvecht, terwijl Oog in Al en Tuindorp niet gemengd zijn. Op een gemeente waarin wordt gedaan alsof burgers het voor het zeggen hebben kan zijn fractie moeilijk trots zijn. Hoe zit het met de bussluis in Overvecht, vijf jaar nadat deze op verzoek van de bewoners weg moest? Participatie heeft, lijkt het, enkel nut als dit past in het straatje van GroenLinks en D66. De coalitie wil immers betaald parkeren stapsgewijs over de hele stad invoeren, behalve als burgers dit sneller willen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) constateert dat de coalitie goede doelen stelt en goede voorstellen doet. Grotendeels is zijn fractie het daarmee eens als het gaat om bestaanszekerheid en werk voor kwetsbare Utrechters. Helaas zijn de basisbanen alleen gericht op banen bij de overheid en semioverheid en niet bij buurtorganisaties. Grotendeels is spreker het eens met de aanpak op veiligheid, maar is de coalitie blind voor het inzetten van steviger cameratoezicht. Grotendeels is hij het ook eens met de voorstellen voor het tegengaan van de klimaatcrisis en vindt hij het goed dat er een klimaatberaad komt, maar de oproep van duizenden Utrechters wordt genegeerd op het gebied van windmolens, omdat de coalitie het maximaal mogelijke aantal windmolens wil verwezenlijken.
EenUtrecht zal zich samen met veel bewoners inzetten voor een windmolenvrij Utrecht. Ze is groot voorstander van windmolens, maar niet pal naast de dichtbevolkte stad. Ze is groener dan deze coalitie, omdat de coalitie niet verwijst naar een dwingend Utrechts energieprotocol en vasthoudt aan klimaatonvriendelijke hoogbouw.
EenUtrecht is het eens met de eerste stap voor meer ingrijpen op de woningmarkt, zoals met de leegstandsverordening en meer ruimte voor omzettingsvergunningen. Ze is teleurgesteld dat deze coalitie weinig ruimte maakt voor sociale koop, geen voorrang biedt aan Utrechters op de woningmarkt en nog steeds niet aan de slag wil met het instellen van een sterk oplopende OZB bij een te hoge huur of koopprijzen.
Het baart EenUtrecht zorgen dat de coalitie het Utrechtse planproces wil aanpassen om sneller te bouwen. EenUtrecht wil juist de macht van Utrechters versterken. Dit scheelt veel bezwaren en Wob-verzoeken en zorgt uiteindelijk voor sneller bouwen.

Slechts één pagina gaat over participatie en zeggenschap. Die is bijna nietszeggend en bevat oude teksten. Er staat geen woord in over het afhaken van grote groepen Utrechters en de coalitie doet geen baanbrekend voorstel om zeggenschap binnen kaders meer te beleggen bij gemeenschap en organisaties. Ook wordt geen woord gewijd aan een grotere rol van wijkbedrijven, wijkcoöperatieven en buurtorganisaties. EenUtrecht zal daarom een tiental voorstellen indienen om stappen te zetten voor sterkere participatie en meer zeggenschap.
De coalitie kiest voor gelijke kansen, zijn fractie gaat voor eerlijke kansen. De uitgebreidere wijk- en buurtaanpak is prima, evenals de aandacht voor de inclusieve stad. Mensen die gediscrimineerd worden, willen een eerlijke kans en geen gelijke kansen.
Spreker vindt het zorgelijk dat er in het akkoord niets staat over de continue toename van discriminatie in de stad en hoe dat met extra inzet een halt toe te roepen, en vindt het onbegrijpelijk dat er niets staat over de serieuze aanwijzingen van institutioneel racisme. Een veel scherpere aanpak is nodig.
De coalitie gaat zich niet bezinnen op de grenzeloze groei en het onleefbaar verdichten. Ze houdt onverkort vast aan de RSU 20-40, terwijl de fracties van PvdA en Student & Starter vorig jaar nog hiertegen hebben gestemd. EenUtrecht zal de komende jaren pleiten voor een langzamer groeiscenario, waarbij cruciale voorzieningen voor buurtcultuur, sport en groen tijdig mee kunnen groeien. Ze gaat voor kleinschalig verdichten, passend bij bestaande buurten, zodat de leefbaarheid goed of zo nodig beter wordt.
EenUtrecht steunt het coalitieakkoord deels en zal deels met alternatieven komen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt wat de heer Dijkstra mist op het gebied van participatie.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) antwoordt dat er mooie woorden staan, zoals eerder ook al, en er niets wordt verboden. Hij voelt zich uitgenodigd om voorstellen te doen, maar er staat niets over het terugbrengen van wijkraden en buurtraden met mandaat, macht en invloed. De participatieverordening is nietszeggend. Er staat niets over hoe bewoners een betere positie kunnen krijgen. Ook staat er niets over hoe het aanbesteden in het sociaal domein nadrukkelijker bij buurtorganisaties kan worden belegd.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of het juist goed is dat dit niet allemaal is vastgeklikt in het akkoord, maar de coalitie met de stad in gesprek gaat hoe dit te doen.

De heer **Dijkstra** (EenUtrecht) vindt dat een heel goed punt. Echter, de voorbeelden die hij heeft genoemd zijn uit de Utrechters gekomen en zijn de afgelopen jaren vaker geroepen. Wat hij mist is dat Utrechters uitgedaagd worden om met vergaande voorstellen te komen hoe meer zeggenschap te delen in de stad met de gemeenteraad aan de ene kant en buurt- en burgerorganisaties aan de andere.

Mevrouw **Hessel** (SP) wist niet dat dit haar maidenspeech zou zijn. Ze feliciteert de aangestelde wethouders.
Ze plaatst een paar zaken die genoemd zijn in een ander perspectief. Immers, nagenoeg dezelfde partijen gaan het college vormen, terwijl het akkoord leest alsof ze helemaal nieuw zijn. Volgens haar ontbreekt het uitgangspunt waar Utrecht nu staat en waar het college naartoe wil. Ze ziet nagenoeg geen enkele evaluatie over de afgelopen jaren om vandaaruit beleid te vormen. Overigens heeft de rekenkamer dit ook geconcludeerd over de afgelopen tijd; zonder begin- en eindpunt is het

resultaat moeilijk meetbaar. Veel ideeën worden als nieuw gepresenteerd, terwijl ze allang worden uitgevoerd, zoals 10% loting, roeiwater Rijnenburg of actief grondbeleid. Ook worden er oplossingen genoemd die in het verleden geen succes hadden, zoals gesubsidieerde banen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Werkgevers houden mensen niet vast als de subsidie wegvalt.
Volgens spreekster mag de coalitie zich afvragen welke zaken onder invloed van gemeenteambtenaren moeten kunnen of plaatsvinden, zoals de nachtvisie om vooral in de nacht een cultureel aanbod te kunnen doen, en kamerverhuurders benaderen om de energierekening van studenten te splitsen.
Bij de zorg wil de coalitie dat de inwoner en zijn behoefte centraal staat, de zorg dicht in de buurt wordt aangeboden en wordt gedaan wat nodig is, terwijl de wachttijd voor huishoudelijke hulp momenteel zeven maanden is. De gemeente Utrecht kan niet eens voldoen aan de wettelijke taak van de Wmo. Dit leidt tot schrijnende situaties bij cliënten. Bij het personeel loopt het ziekteverzuim op. Mantelzorgers worden overbelast. Vaak wordt het ingezette beleid voortgezet bij de Wmo, terwijl het helemaal fout loopt. Het ontbreekt bij de gemeente aan flexibel oplossingsvermogen.
De gemeente communiceert volgens het akkoord proactief over evenementen. Bovendien is een betrouwbare overheid een overheid die burgers goed en snel helpt. Ook moet het duidelijk zijn hoe iemand in bezwaar kan gaan tegen een besluit en welke hulp hierbij nodig is. Dit zijn volgens spreekster mooie woorden, maar de praktijk is weerbarstig. Bezwaarschriften tegen een vergunningaanvraag voor een evenement raken zoek. Ze worden niet geplaatst, de termijnen worden overschreden en de voorwaarden van een vergunning worden achteraf veranderd. In 2017 is hierover zelfs een zwartboek aan de raad aangeboden.
(Applaus.)

De **voorzitter** feliciteert mevrouw Hessel met haar maidenspeech.
Ze stelt vast dat alleen de heer Bosch nog tijd heeft voor een korte bijdrage.

De heer **Bosch** (PVV) vindt dat de stad het zwaar te verduren krijgt op het gebied van mobiliteit, energie, ruimtelijke ordening en nog veel meer. Maar volgens hem krijgt deze stad waarvoor ze heeft gekozen. Daarom zal hij de komende vier jaar duidelijker zijn naar inwoners die op deze coalitiepartijen hebben gestemd en bij de PVV aankloppen voor steun. Spreker belooft zijn kiezers te vertegenwoordigen en keihard, inhoudelijk, tegen deze coalitie in te gaan.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder) constateert dat het college een mooi debat heeft gehoord. Het college kijkt uit naar de debatten in de commissies.

De **voorzitter** geeft het woord aan de nestor van de raad om de leden toe te spreken die hun maidenspeech hebben gehouden.

De heer **Bos** (nestor) stelt voor de maidenspeech van mevrouw Hessel door te schuiven naar 16 juni, waar hij meer van haar motivatie hoopt te horen.
Hij begint met Esma Kendir. Hij heeft haar gesproken aan de bar bij het Gegeven Paard, waar ze zenuwachtig naast hem stond, maar indruk op hem maakte als powerhouse toen ze op het podium ging staan.
Esma komt uit Alkmaar en woont, na een aantal omzwervingen, alweer twee jaar in Utrecht. Ze is bestuurslid van Life Your Story, een organisatie die inclusievoorstellingen verzorgd voor scholen en sportverenigingen. Ze is lid van de adviesraad Een Twee Drie, een organisatie die helpt bij de keuze

voor een vervolgopleiding, een master. Ze doet de opleiding Digital Business & Innovation en doet in haar vrije tijd het raadslidmaatschap van Student & Starter erbij. Haar politieke hart klopt voor inclusie en diversiteit, kansengelijkheid, interseksueel beleid, en het opkomen voor jongeren en gemarginaliseerde groepen. Het is logisch dat in haar portefeuille de beleidsterreinen Onderwijs, Diversiteit, Inclusie, Asiel, Migratie, Samen voor Overvecht en Werk en Inkomen zitten, omdat ze daar veel kan betekenen.
Spreker moet nog wennen aan de terminologie en de betekenis van interseksualisme en heeft met een paar mensen afgesproken dat ze hem daarbij gaan helpen. Door de gesprekken die hij heeft gevoerd, begint hij dat steeds meer te waarderen en duiden. Waar hij het heeft over eenheid in verscheidenheid, heeft Esma meer de focus op verscheidenheid. Uiteindelijk doet men het in dit huis allemaal voor de Utrechters.
Hij verwelkomt Esma in de raad en hoopt dat de doelen die zij zichzelf heeft gesteld voor de komende periode werkelijkheid, zullen worden en wenst haar veel succes bij het verwezenlijken ervan.
(Applaus.)
Stevie Nolten werd in 2020 inhoudelijk geraakt door Sylvana Simons tijdens een "Black Lives Matter"-bijeenkomst. De herkenning in wereldbeeld in verbondenheid met mensen van kleur tijdens een demonstratie tegen anti-zwartracisme en politiegeweld heeft iets met haar gedaan. Ze is van origine Brabantse en is op haar 18de naar Utrecht verhuisd om kunstgeschiedenis te studeren. Ze werkt als kunsthistorica, is adviseur-onderzoeker bij een omroep en heeft veel kwaliteiten. Ze is zangeres, houdt van voetbal en zal dit jaar voor de tweede keer de Giro d'Italia mogen meemaken. Stevie heeft zich ingezet voor de landelijke campagne van BIJ1 en de verantwoordelijkheid genomen om zich verkiesbaar te stellen als cis-vrouw van kleur voor een partij die strijd voor een radicale gelijkwaardigheid, waar plek is voor iedereen, onafhankelijk van kleur, beperking, seksuele geaardheid, gender of identificatie als mens. Interseksualiteit in beleid is evenals bij Mahaar en Esma een focuspunt in haar politieke zijn, en doen en laten: het doel wat ze nastreeft. Uiteindelijk doet men het in dit huis allemaal voor de Utrechters.
Hij verwelkomt Stevie in de raad en hoopt dat de doelen die zij zichzelf heeft gesteld voor de komende periode werkelijkheid zullen worden en wenst haar veel succes bij het verwezenlijken ervan.
(Applaus.)
Spreker heeft Ruud Maas kort gesproken bij een radioprogramma met Maarten van Rossum. Daarbij vond hij opmerkelijk dat deze zei dat hij coalitiemateriaal was. Spreker heeft dit voor de zekerheid gecheckt en bleek het bij het juiste eind te hebben. Dus Ruud heeft bij het duidingsdebat niet gezegd wat hij bedoelt of dat bij het radioprogramma niet gedaan. Spreker hoopt niet dat dit een voorbode is voor zijn toekomstige stemgedrag.
Ruud is fysiotherapeut, een zorg- en onderwijsprofessional en een enorme FC-Utrecht fan. Hij heeft drie kinderen en een tafelgenoot. Het is fijn een tafelgenoot te hebben. Spreker kan verder niet veel op zijn profiel vinden. Bovendien, de raad doet niet zoveel met Europese samenwerking, maar de kennis van zorg en onderwijs, die Ruud heeft, ook als bestuurder van onderwijsinstellingen, kan de Utrechtse gemeenteraad goed gebruiken. Die ontbreekt namelijk. Er zitten te veel ambtenaren en beleidsmedewerkers in. Te veel mensen die maar enkele stappen hebben gezet in het burgerleven en vervolgens op bestuurdersstoelen zijn gaan zitten. Ruud heeft met zijn poten in de klei gestaan en jaren van wijsheid die het merendeel van deze raad ontbeert.
Hij verwelkomt Ruud in de raad en hoopt dat de doelen die hij zichzelf heeft gesteld voor de komende periode, werkelijkheid zullen worden en wenst hem veel succes bij het verwezenlijken

ervan.
(Applaus.)

De **voorzitter** dankt de nestor voor zijn woorden. Ze meldt dat volgende week afscheid wordt genomen van de vertrekkende wethouders, met aansluitend een receptie.
Motie 126 gaat door naar de commissie, waarna er in de raadsvergadering van 7 juli a.s. over gestemd zal worden, evenals over de voorjaarsnota.

De voorzitter sluit daarop, te 23.06 uur, de vergadering.

INHOUD

1.	Opening	Pag. 1
2.	Vaststellen agenda	Pag. 1
3.	Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 1
4.	Notulen raadsvergadering 19 mei 2022	Pag. 1
5.	Notulen vragenuur 12 en 19 mei 2022	Pag. 1
6.	Raadsvoorstel zienswijze Ontwerpbegroting 2023-2026 Het Utrechts Archief	Pag. 2
7.	Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Máximapark, Park Zuid blok 10	Pag. 2
8.	Raadvoorstel Verzoekbesluit onteigening Rijnvliet	Pag. 2
9.	Raadsvoorstel Vaststelling Bestemmingsplan Watertoren en horecapaviljoen Overvecht	Pag. 2
10.	Raadsvoorstel Benoeming wethouders	Pag. 2
11.	Raadsvoorstel Ontheffing woonplaatsvereiste voor wethouderschap	Pag. 5
12.	Raadsvoorstel benoeming AB-leden Plassenschap Loosdrecht	Pag. 5
13.	Benoeming raadslid D66	Pag. 5
14.	Raadsvoorstel benoemen voorzitter adviescommissie Controle en Financiën	Pag. 6
15.	Raadsvoorstel benoemen voorzitter en plaatsvervanger Commissie Ruimtelijke ontwikkeling, Grondzaken en Vastgoed	Pag. 6
16.	Algemeen debat Voorjaarsnota 2022 en debat collegeprogramma 2022-2026	Pag. 6